

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobců: **a) V. M., b) L. M., a c) A. F.**, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) až c) proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 17. 12. 2015, č. j. 72 Na 1/2015 – 5,

t a k t o :

- I. Žalobkyně a) se zcela **o s v o b o z u j e** od soudních poplatků.
- II. Návrh žalobců b) a c) na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- III. Soud **u s t a n o v u j e** zástupkyní žalobkyně a) JUDr. Janu Bambasovou, advokátku, se sídlem Teplická 602, Hranice.
- IV. Návrh žalobců a), b) a c) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci a) až c) se podáním doručeným krajskému soudu dne 26. 10. 2015 domáhali vyplacení příspěvků na péči, který má být poskytován žalobkyni a). Uvedli, že se může případně jednat i o žalobu na náhradu škody a není jim znám žalovaný. Dále požádali o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů, přičemž zmínili, že k podané žádosti nebylo na úřadu práce vydáno žádné rozhodnutí a nebylo jim ani umožněno nahlédnutí do spisu.

[2] Krajský soud přípisem ze dne 3. 11. 2015, č. j. 72 Na 1/2015 – 3, žalobce a) až c) vyzval k vyplnění formuláře o jejich osobních a majetkových poměrech, který jim zaslal v příloze a poučil je, že jestliže řádně neprokáží věrohodným způsobem své aktuální osobní, majetkové a výdělkové poměry, nebudou se svou žádostí o osvobození od

soudních poplatků úspěšní. Dále je vyzval k upřesnění, zda žádají o úplné osvobození od soudních poplatků a pokud ano, z jakých zvlášť závažných důvodů.

[3] Usnesením ze dne 17. 12. 2015, č. j. 72 Na 1/2015 – 5, krajský soud žalobcům a) až c) nepřiznal osvobození od soudních poplatků a neustanovil jim zástupce pro řízení před soudem, neboť nedoložili své osobní a majetkové poměry.

[4] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podali žalobci a) až c) (dále též „stěžovatelé“) včas kasační stížnost, v níž namítali, že jim výzva krajského soudu k doložení majetkových poměrů nebyla doručena. Dále uvedli, že žalobu sepsali, aby nedošlo k promlčení či jinému zmaření nevyplacených příspěvků na péči žalobkyně a), přičemž žalobci b) a c) se cítí dotčeni zkrácením práva žalobkyně a), kdy jim úřad práce neumožňuje nahlédnout do spisu a nevydal rozhodnutí ve věci. Vyjádřili přesvědčení, že věc je složitá a nejsou schopni podat řádnou a úplnou kasační stížnost. Konstatovali, že nemají finanční prostředky na zajištění zastoupení advokátem. S ohledem na výše uvedené žalobci a) až c) požádali o ustanovení zástupce, osvobození od soudních poplatků, přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a zrušení kasační stížností napadeného usnesení.

[5] Nejvyšší správní soud stěžovatele přepisem ze dne 18. 1. 2016, č. j. 4 As 3/2016 – 12, vyzval k doložení osobních majetkových a výdělkových poměrů vyplněním přiloženého formuláře a ke sdělení, jaké jsou jejich měsíční výdaje na bydlení a uspokojování dalších základních životních a osobních potřeb a poučil je, že pokud této výzvě nevyhoví, bude jejich žádost o ustanovení zástupce zamítnuta.

[6] Dne 29. 1. 2016 byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen předmětný formulář, v němž jsou vyplněny pouze údaje týkající se žalobkyně a), z nichž vyplývá, že pobírá starobní a vdovský důchod ve výši 11.779 Kč měsíčně, patří ji osobní auto, byt, garáž pro auto a zahrada, dluží svým věřitelům (žalobcům b/ a c/) celkem 141.693 Kč. Žalobci b) a c) na výzvu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2016 nereagovali.

[7] Po přezkoumání návrhu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v případě žalobkyně a) jsou splněny zákonné podmínky pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[8] Podle § 35 odst. 8 věty první s. ř. s., „*navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.*“

[9] Podle § 36 odst. 3 věty první s. ř. s., „*účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků.*“

[10] Z prvně citovaného ustanovení se podává, že stěžovateli lze ustanovit zástupce pouze tehdy, pokud jsou současně splněny dvě podmínky: 1) u stěžovatele jsou dány

pokračování

předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) je to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že u žalobkyně a) jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., a to vzhledem k jejím majetkovým poměrům, které soudu sdělila. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o osvobození žalobkyně a) od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud má dále za to, že v případě žalobkyně a) je naplněna i druhá podmínka pro ustanovení zástupce, neboť podání účastníků nejsou formulována jasně a přehledně, přičemž žalobci sami v kasační stížnosti uvádějí, že nejsou schopni podat řádnou a úplnou žalobu ani kasační stížnost a je tudíž zřejmé, že zastoupení advokátem je třeba k ochraně práv žalobkyně a).

[12] Nejvyšší správní soud proto návrhu žalobkyně a) vyhověl a ustanovil jí pro řízení o kasační stížnosti zástupkyni JUDr. Janu Bambasovou, advokátku. Při výběru této konkrétní zástupkyně zohlednil, že se zabývá generální praxí a její sídlo se nachází v Hranicích a bude tak pro žalobkyni a) v případě potřeby dobře dostupné.

[13] Spolu s tímto usnesením zasílá soud ustanovené zástupkyni žalobkyně a) podklady k převzetí zastoupení a případnému doplnění kasační stížnosti, a to žalobu, napadené usnesení krajského soudu, kasační stížnost stěžovatelů ze dne 28. 12. 2015 a informaci o probíhajícím řízení o kasační stížnosti.

[14] Návrhu žalobců b) a c) na ustanovení zástupce a na osvobození od soudních poplatků Nejvyšší správní soud nevyhověl, neboť tito žalobci nedoložili své osobní majetkové a výdělkových poměry a neprokázali tak, že jsou u nich splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, což je, jak již bylo uvedeno výše, jedna z podmínek pro ustanovení zástupce.

[15] Nejvyšší správní soud dále zamítl návrh stěžovatelů na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť stěžovatelé tento svůj návrh nijak nezdůvodnili, přičemž ani z obsahu spisu nevyplývá žádná skutečnost nasvědčující tomu, že by jim mohla vzniknout nepoměrně větší újma ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. února 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu